

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nuclevs Coppensteinivs Conceptvvm Prædicabilivm In
Dominicas Festaqve omnia per Annum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

Feria VI. Post Dominicam IV. Quadragesimæ. Erat quidam languens Lazarus à Bethania de castello Marthæ, & Mariæ Sororum eius. Ioan. 11.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-51556)

*Alpremo-
nus peccata-
ti Dm.* II. Sit præda arcis munitæ in seffor, unde ad prædas agendas late excurrat. Rex mittit, locumque dedi iubet; nolentem obfidet, oppugnat vi: sed inexpugnabile locum actis cuniculis suffodit: Ita effuse peccantem admonet varie; demum arcam corporis vi dissipat, euertit. Sed ante, Ps. 31. *Multa flagella peccatoris.* Ante Imperat: *Adolescens, tibi dico: surge. Psal. 63. Ego Deus saluos faciens, mei sunt exitus mortis.* Ego sum, Apoc. 1. *habens claves mortis, & in- ffernī.* Ego, quilibet qui Ionom de ventre certi; Ion. 2. *Danielem, 8. de lacu leonum;* Lazarum de sepulcro. *Luc. 16.*

*Magnitudi-
nis est.* Magna Deipotentia, & misericordia, à morte corpus: maior, animam reuocare ad vitam. 1. Nam naturaliter à priuatione non datur redditus ad habitum. 2. Et anima, peccans saepe est *Spiritus vadens, & non rediens.* Psal. 77. Quo circa innumeris in scelus proruunt, vnde nunquam reuiviscunt. 3. Ah nimium est *facilis desensus A- uerni: At renocare gradum, superasq; euadere in auras: hic labor, hoc opus est.* Quoniam in inferno nullaredemtio.

*Iustum
est usq; quā
mirabile.* Quid? Corpus sustinere pondus peccati posset: cum nec cœlum ferre quievit Luciferum: nec terra Core, Dathan & Abyron: nec aer volantem Simonem magum, nec mare submersos Aegyptios: solus edax ignis animabus pascitur in orco? Claves necesse est, Domine, ut suscites in peccatis mortuum.

FERIA VI. POST DOMINICAM
IV. Quadragesimæ.

Erat quidam languens Lazarus à Be- thania de castello Marthe, & Marie Sororum eius. Ioan. II.

*Vnamitidis filius, obierat diem, 4. Reg.
4. Supplex Eliseum exorat, veniat re-*

uocatum ipsum in vitam. Similiter hic sorores duæ.

- Nos in præsens
I. De humana vita breuitate.
II. De Lazaro infirmato.
III. De Lazaro resuscitato.
IV. De mortuo in Consuetudine peccandi.

P A R S I.

De humana vita breuitate.

Theophrastus Philosophus, apud Cic. *Bruta vi-
ta.* 3. *Tuscul. q. expostulat cum natura, longiorum bestiis tribuente vitam, quam homini. Plinius libr. 4. cap. 42.* Naturam ait nouercam homini, brutis matrem esse. Nam dat sæcula viuendi quina cornicibus, nouena ceruis, coruis millena, bis millena Phoenici. Athomo, dum in vitam ingreditur, simul ad mortem dicitur proximam.

1. Similis natura in hoc matri Moyfis, *Homo vita Exod.* 2. Mensibus hunc tribus illa nutritur; cum ad iussum Pharaonis, eum in fiscella fluctibus exponit. 2. Similis Pharaoni, *Exod.* 1. iubenti editos in vitam vel ab obstetricibus dari neci.

Naturam dicamne tyrrannam? An vita breuitas, quam longitudo, beneficium est potius? Id problema esto. In præsens aitum cum medicis, quib. principio sue artis solenne hoc: *Ars longa, vita breuis.*

Arist. l. 5. de Animal. c. 15. ait esse Ephemerum, insectum quadrupes, & alarum quatuor, volatile, & reptile: quo nascitur, die, moritur eodem cum sole occidente. Similis homo. Psalm. 89. *Mane sicut herba transeat, mane floreat, & transeat: vesperi decidat, induret, & arescat.*

Vita tua sicut dies hesterna est, que preteriit. 1. Vnde Ezechias apud Isa. 38. De mane usque ad vesperam finies me. 2. Nam ut reus, post latum mortis decretum, nec diem relinquitur in carcere: vt notant Iustinus Martyr, & Iren. l. 5. cont. hær. Ita

Nnnnn Deus

Deus post mortis latā in hominem sententiam, totam diem viuere neminem finit, id est, mille annos. Quoniam apud Dēū mille annis tanquam dies hēstera, que preteriit. Psal. 86. Quos nec Mathusalem attigit: qui vixit annos 969.

Adeoq;
Nihil.

Aristot. 1. Phys. D. Thom. &c. naturam temporis dum inuestigant, aiunt demū, esse merum quid imaginarium. Nam tres eius partes non esse: Præteritum transit: futurum non adest: præsens punctum est, ac pene nihil. Talis vita. Præterita non est; futura nondum; præsens, momentanea est. Hinc David Psa. m. 108. eam umbræ. Iob. 8. fumo comparat: sapiens. 2. umbræ transiunt. Iacobus cap. 4. Vapori. Exemplum ex Lazaro sume, iuuenie, diuite, nobili.

PARS II.

De Lazaro infirmato.

Fides Sero. 1. Orores ad Dominum configunt; rū infusa. Snunciant: Domine, ecce, quem amas, infirmatur. Rex Ochozias, 4. Reg. 1. æger mitit consultum oraculum Beelzebub. Impie: Illæ feliciter. Cum fide fretæ; tum exemplo.

Nam Matt. 9. duodeniem hæmorrhiam sanarat; annos triginta & octo paralyticum curarat, Joan. 5. itemque serum Centurionis, Matt. 8. Et Socrum Petri. Et sciebant, 4. Reg. 20. depositum medicis Ezechiam, à Deo fuisse restitutum. Ideo ipsæ hoc tantum; sed fidenter: Ecce quem, &c. Brevis oratio: sed, Iac. 2. postulat in fide, nihil habens.

Iamq; usu longo pernorant eius benignitatem. Et quid ni, Psalm. 9. Sperent in te, qui nouerunt Nomen tuum: (IESVS) quoniam non derelinquis querentes te?

Ideo insinuant dū. Amicos in rebus latè adesse debere vocatos: at taxat spon. in aduersis non vocatos. Hinc ex tantum separato. hoc: Ecce quem, &c. Vt Lacedæmonij sua

egregia à Diis orabant tantum: Date vtilia Reipubl. arbitrii cetera sunt. Ita, Ecce, quem, &c.

II. Quid? Qui à Domino amat, etiam infirmatur? 1. Gedeon, Iud. 6. imprecanti Angelo: Dominus tecum virorum fortissime: ait. Si Dominus nobiscum quomodo tanta mala patimur? Idem contra Iob eius amici disceptabant. 2. Et Dalila ad Samsonem, Iudic. 16. Quomodo dicas, quod amas me; cum animus tuus non sit mecum; Idemne & hæ innuere voluerint dicendo: Ecce, quem, &c. q. d. Ecqui istud permittis?

At scitote: Quos diligit, castigat. 1. Vt Iacobum Angelus, Gen. 32. quia diligebat; misericordia eius molestabat lucta: at mane & benedicebat. Idem quoq; Dei ingenium est. 2. Ex Aegyptia seruitute iam iā liberados ante finit durius opprimi: quo liberetur.

3. Recte miratur Israelitas Augustinus respectantes Aegyptum. Quid, ait, facient, si omnia prospéra illis fuissent in Aegypto: cum etiam ita flagellati in eam è media via redire vellent? Ita, si cuncta nobis hic ad votumirent; ire ad Cœlites despiceremus.

III. Angeli, et si Lotho dicerent; Sodoma continuo exurendam fore; vix anulso hætamen inducere poterant, vltro vt extineret; prehensum manu educere necesse fuit, & coegerunt eum exire. Ge. 29. Quis alius eum educere potuisset; cum vix Angeli possent? Tantum ad id allubescit animo, cui assueuisti!

Quam se diu Laban benignum præbebat Iacob, Gen. 31. ipius placebat conuietus: vt vero is liuore in hunc tingeatur intolerabilis; iam tum abitum, immo fugam parabat Iacob. Ita mundi, eiusque incolarum ingenium est. Alludis ridenti: & efferascentem vix ægre, ac sero tandem effugis. Suas ille tibi filias spondet;

det continges; simul imponit: imposto-
rique tamen seruis longius; ut ibi dein
tanto sit ægrius. Cum autem vultum mu-
tat mundus, frontemque in te caperat;
iam tum sepe serain fundo pœnitentia est. Flo-
rem vitæ cum mundo prodegistiri den-
te: & fastiditus fastidientem te vix sero
fastidire cœptas. Bellum factum! Et tamē
ea Dei est benignitas; vt nihil illi sero;
quod tandem bene.

Simile per-
elegans.

Ad Deum
adducunt
missa.

Tradunt scriptores naturalium, dra-
conem dextra prehensum non sequi, sed
pedem struere: sinistra ductum vltro se-
qui: Ita mundanis si Deus iniciat dextrâ
prosperitatis; ferociunt, sequi detre-
stant: sinistra aduersitatistrahit: iam tum
cicurati parent. Ita Psal. 90. Caden alatere
tuo mille & decem millia à dexteris tuis: quali
dicat: dum per aduersa cadunt mille;
iam decem millia pereunt per secunda.
Bene igitur vult Deus electis; dum vrget
ipso aduersis.

PARS III.

De Lazaro resuscitato.

Prostratio
Migdale-
na.

I. **N**unciarant ambæ: Ecce quem, &c. ad.
uenit Dominus: Martha lamentans:
Domine, ait, si fuisses hic, frater meus non fuisse
mortuus, iam ecce quem amas, est mortuus,
Magdalena ad genua prouolutur; pro-
strata orat, impetrat. Lachrymis, prostratio-
neq; omnia se posse sperat: etiam vel pu-
trefactum restitu posse ad vitam.

Maria, quiste spiritus agit? Quis do-
cuit talia? Quid arias Domini prostrata
pedes? Quid in humum vsque humiliare
te properas? Quid? 1. Num meminas ad
Eliæ pedes stratum Sanamitidem filio
obtinuisse vitæ? 4. Reg. 4. Bonum factum!
Hac humilitatis vi fit via. Ergo Ps. 94. Ad-
oremus, & procidamus ante Deum, ploremus
coram Domino.

Causa la-
ctymarum
querelæ, inde Mariæ lachrymæ; intusa-

mor Lazari perurgebat pectus Domini, *Christi ex-*
vt petra manaret flumine lacrymarum: terna.
& lachrymatus est Iesus.

Domine quid ploras? Ex nihilo creasti *Interna, est*
omnia, quanto facilius verbo tu ore deducatur.
detur huic anima? Tu es qui deducis ad infi-
ros, & reducis. 1. Regum 2. An nostrorum
ista scelerum est deploratio: Et vero ipsa
est. 1. Tres amici Iob, visa ipsius miseria,
obmutuere attoniti, ipso septiduo Iobi
illachrymantibus afflictioni. Christus hic
Lazari: tantoque acerbius, quo breuius.
2. Daud Ionatha occisi amici casui in-
doluit colliquescens lachrymis. Christus hic Lazarus: Quin omnium nostri. 3.
Quare? Ut Ioseph in fratrum colla fin-
gulorum irruere lachrymans, Genes. 45.
ita in nostrum omnium, hic Iesus; nostræ
indoluit naturæ, plague, morti; patrum
in limbo captiuitati; nostræ impeniten-
tiæ, &c.

II. Tres in vitam vocavit Iesus, filiam *Tres mor-*
Archisynagogi: Matt. 9. Filiū viduæ: Luc.
7. & Lazarum: Ihesuissu, at hunc fletu.
1. An, quod filia in domo notaret peccata
cordis: Filius in porta, oris: Lazarus qua-
triduanus, fœtensque, operis? 2. An, quod
designet illa peccatum originale; ille ve-
niale, hic mortale? Ex hoc o quam diffi-
cilis ad vitam via est?

PARS IV.

*De mortuo in consuetudine pec-
candi.*

1. **Q**vanto igitur difficultorem ex se se-
dabunt exitum peccata inueterata?
Aut peccata, in consuetudinistu-
mulo, cumulatim putiscencia? 1. Eun-
tes in Emaus, *Lucæ 24.* omnia despera-
bant, quod iam triduanum esse puta-
rent in sepulcro Dominum. 2. Tres
Mariae, *Marc. 16.* rebant nec visuras se
Dominum, nisi reuoluto lapide præ-
grandi ab ostio monumenti. Quæ con-
Nnnnn 2 docent

docent difficultatem ex inolitis peccatis emergendi.

3. Difficilis quatriduani resuscitatio est? Difficilior quatriduani peccatoris. Quato magis quadriennalis; ac quadrage-
narij etiam? Et tales quot? quanti?

4. Mirum, magnum; Ionam triduanum in mari, in cero videre lucireddi-
tum. Maius ac mirius est; rediuium vi-
dere peccatorem velut ex orco existen-
tem.

5. Ter Dominus in horto orauitante,
quam è somno discipulos excitaret. Ter
& amplius suscitat, inspirat, territat in-
dormientes peccatis; ne quendum euigi-
lant. Quid enim? Lethargus est: Consue-
tudo peccati vertitur in naturam:

*Quam licet expellas furca, tamen vsque re-
dibit.*

6. Ierem. 13. Nunquid Aethiops poteris
mutare pellem suā; aut pardus varietates suas?
Chrys. l. 3. de pecc. Mirum, ait, quantum in-
vtrang, parvem posse consuetudo! Filij Israel,
licet suauissimo manna in deserto pascerentur,
semper tamen ad alia, & cepas Aegyptias affi-
rarent, quoniam illis in Aegypto affuerant.

Apoph. 1. Plato, tametsi vnum solū esse Deum
sciret, Deafrosque refutaret: ab horum
tamen sacris ac festis feste celebrandis
nunquam abstinuit: quia sic assuerat.

2. Alex. Magnus, et si orbem edomue-
rit; prauostamen mores, ab Leonidama-
gistro haustos, in se se non correxit. At
altius peccati insidet affuetudo.

II. Et infremuit, & clamauit voce magna.
Fleuisse hand sat erat: Maiora vis mali
postulabat 1. Leo, quos mortuos fundit
catulos, rugitu horrendo suscitat. Hic
Leo de tribu Iuda Iesu ut infremuit? 2.
Ferunt ceruas non edere foetus, nisi Ioue
tonante. Nec consuetudo peccatorum
dimittit; nisi vi magna Iesu moliente.
Atque ideo Hebr. 9. cum clamore valido,
& lachrymis offerens, exauditus est pro sua re-

uerentia: & consummatus, factus est omnibus
obtemperantibus sibi causa salutis eterna.

Fontem esse refert Solinus, in quo extin-
ctae faces rursus accenduntur. Is fons
sunt oculi Iesu: lacrymantur; & mortuus
reuiuiscit. Lacrymantur super Ierosoly-
mitanos; & hi obstinati non lauantur.

III. Ecce, quomodo diligebat eum. Recte
ratiocinamini. Nam Cic. l. de Amic. Fi-
deles testes amoris & cordis, lachrymae sunt. At
te peccatorem deamat. Tibi inclamat;
Lazare, veni foras. 1. Cessas? Imbres sulphu-
reos grandinat in Sodomam, grandine
diuerberat Aegyptum; in Babylonios
fulmina euibrat: super te & homo plorat:
clamat, Lazare, veni foras. 2. Cessas? Non
ipsi comploras; & te ipsum? O saxum!
Tuam tute calamitatem non aestimas?
Peccasti; simul omnia perdidisti: Ezech.
18. Omnes iniustiae eius non recordabuntur am-
plius. Ut quid ergo antehac vixisti? Incipe;
& dicas: Nunc capi.

3. Hoc age; quod, qui dicebat: Psal. 41.
Fuerunt mihi lacrymae meæ panes die ac nocte;
dum dicitur mihi quotidie; ubi est Deus tuus?
Hec recordatus sum, & effudi in me animam
meam. 4. Veni foras & dic Psalm. 112. Di-
rupisti vincula mea: tibi sacrificabo hostiam
laudis.

Domine exsuscita, quos ames rediui-
uos. Ego, ego sum: Psal. 37. Putruerunt, &
corruptionis sunt cicatrices meæ à facie insipien-
tia meæ.

SABBATO POST DOMINICAM

IV. Quadrage- simæ.

*Ego sum lux mundi, qui sequitur me,
non ambulat in tenebris.*

Ioan. 8.

M Alach. 4. Orietur vobis timentibus no-
men meum Sol iniustiae: & sanitas in pen-
nis